

HS på kongres i Oxford

Evolutionsbiologen Richard Dawkins deltog også på dette års humanistkongres.

Af Kasper Gade

'Selvcensur er langt mere tærende og farligt end statscensur!' Den britiske filosof A. C. Graylings blide stemme åbner kongressen som den første taler med en advarsel, der er helt i tråd med kongressens tema om ytringsfrihed som en basal menneskeret. Det er en pointe, der dukker op flere gange undervejs, hos de forskellige filosoffer, forfattere og fritænkere.

Vi er til World Humanist Congress i Oxford. Det er det største arrangement i kalenderen for paraplyorganisationen IHEU (International Humanist and Ethical Union). En organisation, der samler over hundrede forskellige ateist-, fritænkere- og humanistorganisationer verden over. Kongressen er også noget særligt, fordi den kun afholdes hvert tredje år. I år er det de britiske humanister (British Humanist Association), der er værter for de tre dage med talere, networking og underholdning.

Selve kongressen er et intellektuelt buffetbord dækket med mættende højdepunkter. Tag for eksempel Philip Pullman, en traskende bjørn af en mand og forfatter til Det Gyldne Kompasset og andre bøger. Han beretter i et sprog så præcist, at man kan skære sig på det, om hvordan en forfatters forhold til en bog er anderledes fra læserens forhold; 'At skrive er ikke demokrati, det er tyranni. Men at læse er demokrati.' Eller hvad med den danske jurist Jacob Mchangama, der i en session om manifestationer af had, taler om hvordan begrænsninger af ytringsfrihed – for eksempel i form af hatespeechlove – kan misbruges af statsmagter, og at begrænsninger ikke gavner den frie udveksling af idéer.

En af de mest populære begivenheder er interviewet med Richard Dawkins. Det ligger på kongressens sidste dag, og sæderne er næsten fyldt i det gamle Sheldonian Theater. Det er sjovt at se manden bag myten, og han er heldigvis helt sig selv.

Læs mere om:

HS på folkemødet 2014.....	side 2
Kristendomskundskab.....	side 3
Folkekirkens fremtid.....	side 3
I døden er alle forskellige.....	side 4
Sommerens begivenheder.....	side 5
Landsmøde.....	side 6

For kendere af hans bøger og holdninger er der dog i selve interviewet kun lidt nyt. Mere interessant bliver det, når der bliver åbnet for mikrofonerne. Nu spørger en harmdirrende nigerianer, hvorfor man ikke fordømmer besøget af en nigeriansk præst, der går ind for heksejagt? Dawkins tilbyder ham at skrive en artikel til hans hjemmeside. I næste nu fordømmer en kvinde ISIS i Irak og Syrien, mens hun river et papirprint af deres sorte banner i to. Det giver hende stående klapsalver. Der er drama på, her ved en af kongressens sidste chancer for at komme igennem med et budskab.

Men at tage på kongres handler lige så meget om alt det udenom selve kongressen. Efter dagens mentale måltid er der masser af muligheder for at knytte bånd med humanister fra alle verdens afkroge. Kongressen har doneret midler til, at folk fra lande som Afghanistan, Nigeria og Bangladesh kan deltage, og hver aften er der lejlighed for at møde og tale med inspirerende mennesker – enten på pub med en skummende ølbamse i hånden eller med kold hvidvin serveret af tjenere på kunst- og arkæologimuseet Ashmolean.

Fortsættes på side 4

Humanistisk Samfund på Folkemødet 2014

Sidsel Kjems i debat med formanden for mosaisk crossamfund, Dan Rosenberg Asmussen.

Af Sidsel Kjems, formand

HS var for tredje år i træk med på Folkemødet i Allinge, Bornholm. Det var fire spændende og hektiske dage i vores telt og til diverse debatter.

Folkemødet startede torsdag d. 12. juni kl. 14.00, men allerede om formiddagen summede pladsen af liv. Teltet var bemandet af aktive lokale fra Bornholm og seks aktive fra Sjælland og Jylland.

Jeg vil gerne give en stor tak til de aktive, der har gjort Folkemødet 2014 til en succes for Humanistisk Samfund.

Her er en liste over de ting vi fik ud af Folkemødet:

- Synlighed hos almindelige mennesker, ikke mindst hos bornholmerne.
- Udbredt kendskab til hvad HS står for politisk.
- Udbredt kendskab til at HS tilbyder ceremonier uden religiøst indhold.
- Flere medlemmer.

- Dialog med forskellige lokalpolitikere på vores stand, der var positive overfor vores formål og virke.

- Dialog med ungdomspolitisk aktive fra bl.a. SF Ungdom (SFU), Venstre s Ungdom (VU), Liberal Alliances Ungdom (LAU).

- HS har arrangeret to debatmøder: Et om kirkekommissionen med to folketingspolitikere, Karen Klint (S) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL), og et om ceremonium med Tommy Petersen (R).

- HS har deltaget i to debatter: En om blasfemiparagraffen og et om samarbejdsråd for tros- og livssyn.

- Politisk lobbyarbejde: Vi har udført opsøgende arbejde, for at skabe kontakt til politikere og fortælle dem om vores holdninger og syn på diverse livssynspolitiske emner.

Derudover er en vigtig del af Folkemødet, at vi skaber forbindelse mellem landsdele i HS: Her har vi mulighed for at møde hinanden, debattere, og ar-

bejde sammen. Det styrker Humanistisk Samfund indadtil og giver grobund for øget samarbejde i fremtiden.

Videre herfra

Vi har dels fået en masse kontakter, som Ole Wolf og politikarbejdsgruppen vil følge op på. Og dels tegner der sig et lovende samarbejde på Bornholm mellem HS og Byrådet om at planlægge og anlægge en naturgravplads.

Folkemøde 2015

Hovedbestyrelsen har besluttet at HS igen til næste år skal satse tid og penge på at deltage. Hvis du har lyst til at være frivillig i HS' telt til næste år, må du gerne kontakte Jakob Elvers Jørgensen på: jej@humanistisksamfund.dk Vi ses til Folkemøde på Bornholm 2015!

Tak for bidrag!

Vi har modtaget en række bidrag i den senere tid, blandt andet til dækning af udgifter ved Folkemødet.

Vi har et mål om at nå 100 bidragsydere i 200, og vi er godt på vej. Heraf har 46 tilmeldt sig en ordning, hvor de betaler et månedligt bidrag inkl. kontingent.

Tak for det! Uden jeres støtte ville vi ikke kunne gennemføre nær så mange initiativer, som vi kan.

Hvis du ønsker at gå fra et ordinært medlemskab til at betale et månedligt bidrag inkl. kontingent kan det ske på www.humanistisksamfund.dk/månedligbetaling.

Projekt: Freedom of thought

Af Mads Rødsgaard, medlem af Hovedbestyrelsen

IHEU (International Humanist and Ethical Union) søger frivillige forskere og redaktører til deres Freedom of

Thought projekt 2014. Rapporten blev for første gang udgivet i 2012, og undersøger rettigheder og behandling af ikke-religiøse i verdenen. Deres 2013-rapport viser at mange lande ikke respekterer ikke-religiøse på samme

vilkår som religiøse. Hvis du har interesse i at deltage i projektet, kan du læse mere på <http://freethought-report.com/> og tage kontakt til Bob Churchill på mail: report@iheu.org

Kristendomskundskab: Oplysning eller forkyndelse?

Af Nina Faartoft

I forbindelse med folkeskolereformen er Undervisningsministeriets centrale retningslinjer - Fælles Mål - blevet forenklet og er dernæst kommet i offentlig høring.

Oplysning eller forkyndelse?

Vi afgav høringssvar. I det skrev vi, at elever bør hente grundlag i skolen for selv at kunne tage stilling, det vil sige, at de i skolen præsenteres for viden, der kan hjælpe dem i processen. Eleverne bør få faglig viden om, hvad religion kan betyde i nogle menneskers liv, for på den baggrund selv at kunne

tage stilling.

"Den religiøse dimension"

Der opereres i Fælles Mål med en forståelse af, at menneskelivet indeholder en "religiøs dimension" - som om det var noget, alle mennesker har og har brug for. Dette sætter HS spørgsmålstegn ved og undrer sig over, at en sådan grundindstilling kan finde vej til en folkeskole i et moderne samfund.

Vi har samtidig kritiseret det overdrevne kristne/bibelske vægtning af fagets indhold, bl.a. gennem bibelske fortællingers rolle og den sene introduktion til andre livsanskuelser.

Vores holdning deles af flere religionsforskere, der også afgav høringssvar.

En sejr for HS

På vegne af foreningen gennemgik HS' skoleudvalg i forsommeren de forenkledede mål i håb om at finde nye taktik.

Det er for HS en sejr, at salmesang for fremtiden ikke bliver en del af kristendomskundskabsundervisningen i den danske folkeskole.

Ønsker du at deltage i skoleudvalgets arbejde, kontakt da Nina Faartoft på nf@humanistisksamfund.dk.

DR uden særligt fokus på kristen kulturarv

DR har siden 2011 haft en public service-kontrakt, der har indeholdt en særlig forpligtigelse til at formidle Danmarks "kristne kulturarv", og dermed underspille betydningen af f.eks. oplysningstiden, indførelsen af demokrati og etableringen af velfærdsstaten. Nu har alle Folketingets partier indgået en medieaftale, hvor denne forpligtigelse

ikke er omtalt. Dermed bør der være lagt op til, at det særlige fokus på den kristne kulturarv, ikke er med i DR's næste public service-kontrakt.

Forliget er i øvrigt et glimrende eksempel på, at danskhed i vore dage er andet og mere end en bestemt tro, f.eks. skal DR styrke danskproduceret

musik og film.

Næste skridt bliver at udmønte aftalen i en ny public service-kontrakt for DR. Det vil Humanistisk Samfund selvfølgelig følge med i og arbejde for, at de nuværende bestemmelser om den kristne kulturarv ikke er med i den nye kontrakt.

Folkekirkenes fremtid

Før sommerferien udløb fristen for at indsende høringssvar til de anbefalinger om Folkekirkenes fremtid, som et udvalg har udarbejdet.

Humanistisk Samfund har afgivet høringssvar, der kan ses på <http://www.humanistisksamfund.dk/hørings-svar>.

[svar](#). Vi har også deltaget i debatten om forslaget henover sommeren. Vores talsmand Ole Wolf var i DR's Religionsrapport for at diskutere Folkekirkenes økonomi. Det kan høres på <http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/religionsrapport-136#!/>.

Det er nu op til politikerne på Christiansborg at afgøre, hvad der skal ske med Folkekirken. De første forhandlinger fandt sted før sommerferien, og beskrives flere steder fra som tunge. Forhandlingerne fortsætter i august og september.

Norske præster skal ikke være statsansatte

Norge tager et skridt på vej mod adskillelse af stat og kirke. Præster skal ikke længere være statsansatte ifølge et nyt forslag fra den norske regering. Initiativet kommer fra det norske kirkeråd. Kirkerådsdirektøren

kommer i den forbindelse med følgende meget fornuftige udtalelse:

"I et pluralistisk samfund er det rigtigt at staten ikke holder sig med en offisiell religion. Og det ryddig og nødvendig at staten ikke styrer kirken".

Danmark har ikke et kirkeråd, og i planerne for Folkekirkenes fremtid indgår ikke så vidtgående tanker som, at præsterne ikke behøver være statsembedsmænd.

Humanistiske begravelser - I døden er alle forskellige

Af Ole Morten Nygaard, talsmand og ceremonileder

De sidste 5 år har vi i Humanistisk Samfund forestået humanistiske begravelser - og det over hele landet. Fra Gudhjem til Aalborg - fra Tønder til Frederiksberg. Forskellene er større end lighederne. Blot kan vi se, at vi nogle gange får en begravelse i samme familie, blandt nogle som tidligere har overværet en humanistisk begravelse, eller i al fald har hørt om den. Desuden er der enkelte bedemænd som har foreslået os til de pårørende, fordi de fra familier har hørt godt om tidligere højtideligheder.

De færreste afdøde var medlemmer af HS, og folks liv og erfaringer var forskellige. Derfor er der mange diskussioner i begravelsesgruppen om de mange valg, man som ceremonileder skal tage. Det glædelige er, at der er mange familier, som er velforberedte, velformulerede og som ved, hvad de ønsker. Alligevel har de brug for en udenforstående leder af ceremonien.

Er der visse fællestræk? Arbejderbevægelsens tidligere antireligiøse kamp

har sat sine spor. Derfor møder vi ofte, at afdøde havde livserfaringer fra fagligt arbejde, fra modstandsbevægelsen eller fra de politiske partier og bevægelser på venstrefløj. Men vi ser også mange med humanistisk livssyn blandt borgerlige fritænkere. Og vi ser rigtig mange, hvis livshistorie ikke er politisk, men som har været fyldt af andre stærke værdier.

Hvor man for et par tiår siden kunne regne med, at folk kunne de mest almindelige sange i Højskolesangbogen, er det i dag sjældent, at følget kan synge et kapel op. Folk kan ikke sangene mere. Derfor er musikvalgene også yderst forskellige. De eneste sange vi ser ved flere begravelser er "I skovens dybe stille ro" og "Kingsatt av fiender." Men alle musikalske gener bliver ønsket - fra klassisk til heavy metal, fra Poul Dissing til egenproducerede sange. På cd, som fælles-

sang og bedst med forsangere, eller med musikere.

Ved vores begravelser har vi en backup, der læser gravtalen igennem, kritiserer den og sparrer med ceremonilederen. Samme person kan tage over, hvis ceremonilederen skulle blive syg. Og vi evaluerer altid begravelsen skriftligt bagefter til hinanden - og senere igen i begravelsesgruppen. Her kommer alle besværligheder, særlige omstændigheder og udfordringer op. Det er livsbekræftende historier, folk kommer med, og altid er det med en større indsigt i, at sådan kan en begravelse også foregå. For hver begravelse er unik, da hvert menneske var unikt. Det oplever vi igen og igen.

Modsat den religiøse ramme viser vores humanistiske begravelser, at de afdøde var yderst forskellige - i hele deres liv og derfor også i døden.

...HS på kongres i Oxford (fortsat fra forsiden)

Oxford er på mange måder et godt valg til kongressen. Byen har et tæt centrum, og alt på kongressen foregår i gamle, historiske bygninger, der hyl-der en tradition for læring og idéudveksling. Det er også byen, hvor to af nyateismens frontmænd Richard Daw-

kins og Christopher Hitchens gik på universitet, og hvor Dawkins senere har været professor. Går man længere tilbage i tiden, så er Oxford også scenen for debatten om evolutionens sandhedsværdi mellem biskop Samuel Wilberforce og Darwins bulldog Tho-

mas Huxley. Næste World Humanist Congress bliver først i 2017 og kommer til at finde sted i Sao Paulo i Brasilien. Det kunne være værd at overveje et besøg, mens man venter på youtube-videoerne af denne kongres' talere får ytringsfrihed på nettet.

Søren Pape Poulsen og kirken

Af Ole Wolf, talsmand for Humanistisk Samfund

Som nyvalgt partiformand har Søren Pape Poulsen (K) utvivlsomt et vist frirum til at slå nogle mindre skæverter. For eksempel til at komme med udtalelser, der er fornuftige og logisk uangribelige, men imod Det Konservative Folkepartis officielle holdning.

I forbindelse med at Søren Pape Poulsen sprang ud som homoseksuel, blev han således spurgt om, hvad han mente om modstanden i Folkekirken mod at vie homoseksuelle.

Hertil svarede han meget fornuftigt, at det måtte Folkekirken selv afgøre, det

skulle politikerne ikke blande sig i.

Ordret sagde han "Hvad der foregår i kirken, det må være kirken, der bestemmer det og ikke politikere i Folketinget. Hvis kirkens håndgangne mænd, hvis medlemmerne af folkekirken – det må være dem der tegner kirken – hvis de bestemmer, at det kan man, blive gift i kirken, så kan man det. Og hvis man bestemte noget andet, så kan man ikke. Jeg synes faktisk ikke, det er et anliggende for Folketinget."

Dermed gør han op med tingenes nuværende tilstand, hvor alle kirkens centrale ritualer bliver fastlagt af kirkeministeren. Der er ikke engang en fast praksis for hvordan og i hvilket omfang, kirkeministeren skal inddrage repræsentanter for Folkekirken. For tiden diskuteres det, om biskopperne skal have en mere formaliseret indflydelse på ritualer som vielse af homoseksuelle. Nogle ønsker, at andre end

biskopper også skal have noget at skulle have sagt, f.eks. nogle personer, der skal vælges af menighedsrådsmedlemmer ved et indirekte valg. Et forslag som Venstre og Konservative har udtalt sig voldsomt imod. Ingen har foreslået noget så "rabiat" som at kæde fastlæggelsen af kirkens ritualer sammen med holdningen hos medlemmerne i Folkekirken.

Man må også formode, at Søren Pape Poulsen næppe billiger, at Bertel Haarder på offentlige møder praler med, hvordan kan som kirkeminister egenhændigt ændrede i en indstilling om dåbsforordningen.

Det er forfriskende at høre Søren Pape Poulsen fremføre en holdning, der både er logisk og utvivlsomt vil kunne vinde opbakning hos en stor del af befolkningen. Desværre vil partiet nok i den kommende tid hjælpe ham på "bedre" tanker.

Sommersolhvervsfest og sommerpicnic

Nu hvor sommeren går på hæld og dagene bliver kortere og koldere, kan det være rart at mindes de varme sommerdage. I år afholdt HS Østjylland og HS Hovedstaden henholdsvis solhvervsfest og sommerpicnic.

Sommerpicnic i Aarhus

Sommerpicnic'en i Aarhus gav mulighed for bestyrelse og tidligere konfirmander at møde i hinanden i afslappende omgivelser.

Sommersolhvervsfest i København

Til sommersolhvervsfest i Humanistisk Samfund Hovedstaden brændte medlemmerne et stort bål. Dog uden en heks på toppen.

Der sker!

September - november 2014

Tirsdag d. 30/9	AALBORG	Åbent bestyrelsesmøde i HS Aalborg Bestyrelsesmøderne er åbne for alle medlemmer af HS Aalborg	Husets Café - Hasserrigade 10, 9000 Aalborg, kl. 20:00
Onsdag d. 1/10	AALBORG	Stambord Her er der ingen dagsorden, ingen faste emner - men masser af hygge og venskab.	Husets Café - Hasserrigade 10, 9000 Aalborg, kl. 15:30
Onsdag d. 8/10	VIBORG	Hvad er meningen med livet? Foredrag og debat ved filosof Christoffer Boserup Skov. Entré 50 kr.	Borgerhuset stationen - Ll. Sct. Hans Gade 7, 8800 Viborg, kl. 19:30
Tirsdag d. 11/11	VIBORG	Kunstigt liv Foredrag og debat ved filosof Sune Holm. Entré 50 kr.	Borgerhuset stationen - Ll. Sct. Hans Gade 7, 8800 Viborg, kl. 19:30
Onsdag d. 19/11	VIBORG	Hvad er en god død? Filosofisk debat med filosof Thomas Højbjerg. Entré inkl. kaffe, 30 kr.	Borgerhuset stationen - Ll. Sct. Hans Gade 7, 8800 Viborg, kl. 19:00

HS Aarhus samarbejder med café

Lokalforeningen i Aarhus har startet et samarbejde med caféen Løve's Bog - og Vincafé. Samarbejdet strækker sig foreløbig frem til årsskiftet og planen er, at HS Aarhus en gang om måneden arrangerer et oplæg om livets store spørgsmål. Allerede 9. september holdt lokalafdelingen det første oplæg, med titlen 'Hvad er lykke?' af Nikolaj K. Andersen. Til foredraget lavede HS Aarhus en pamflet som kan ses i formidsket udgave her til højre.

Hvad er lykke?

Bliv klogere på lykke og kom glad gennem vinteren med et efterårsforedrag arrangeret af Humanistisk Samfund på Løve's Bog - og VinCafé, Tirsdag d. 9. september 2014, kl. 19.00

Sommeren er ovre og dagene bliver kortere. For nogens vedkommende venter vinterdepressionen lige om hjørnet. Vi tænker stearinlys indenfor og skruer op for varmen.

Men hvad skal til for at gøre os lykkelige? Er det solens stråler og vaffels, eller handler lykke snarere om en indstilling til verden?

Nikolaj K. Andersen er 23 år, har en bachelor i idehistorie og holder den 9. september oplægget 'Hvad er Lykke?' her på Løve's Bog - og VinCafé. Siden 2012 har han været foredragsholder for 'Taleret' - en virksomhed der giver unge universitetsstuderende muligheden for at turnere landet med deres viden.

I foredraget præsenterer Nikolaj forskellige syn på lykke. Handler lykke dybest set om at tilfredsstille vores dyriske sanser? Eller drejer det sig om en dybere sindsro?

Efter foredraget vil der være refleksion, spørgsmål og diskussion

Humanistisk Samfund

Café Mensch genopstår i nye lokaler

I København er det lykkedes for HS Hovedstaden at finde nye lokaler til Café Mensch. Der er lavet en aftale med Huset i Magstræde i det centrale København om at få rådighed over et stort lokale, med adgang til blandt andet et køkken. Aftalen er så ny, at nærmere detaljer må komme senere, men det bliver - mindst - ligeså godt som det gamle Café Mensch. HB-medlem og HSH-medlem, Mads Ahola, har knoklet for at få aftalen i hus.

Landsmøde 2015 i København

På sidste Hovedbestyrelsesmøde (07.09.2014) blev der fastlagt dato for næste års landsmøde. Det løber af stablen 7. marts 2015. Denne gang er det HS Hovedstaden som skal stå for at arrangere et godt og konstruktivt landsmøde. Derfor kan alle interesserede allerede nu godt sætte et stort kryds i kalenderen.

Deadlines og datoer for hovedbestyrelsesmøder

I såvel medlemsbladsredaktionen, som i hovedbestyrelsen vil vi gerne have input fra de øvrige medlemmer. Derfor er her en oversigt for næste hovedbestyrelsesmøde og den kommende deadline for medlemsbladet.

Deadline for medlemsbladet:

- 30. november

Næste hovedbestyrelsesmøde:

- 30. november

Humanistisk Samfund

Vester Voldgade 96, 5. tv.
1552 København V
www.humanistisksamfund.dk

Telefon: 42 43 20 10

E-mail: kontakt@humanistisksamfund.dk

Bladet redigeres af: Thomas Schumann (ansv.), Rainer Verhoeven og Ole Wolf.

Kommentarer og ideer til bladet er velkomne.

Foreningens udfordring: Nye medlemmer

Humanistisk Samfund har siden starten oplevet fremgang i medlemstallene. De sidste par år er foreningen vokset støt med omkring hundrede medlemmer pr. år. Den udvikling er dog ikke fortsat i 2014. I den seneste tid er væksten gået i stå og vi ligger lige nu på omkring 610 medlemmer.

Taget i betragtning at tyve procent af den danske befolkning ikke er medlem af Folkekirken, må der være en stor gruppe mennesker derude, som endnu ikke har hørt om alternativet til Folkekirken. De fleste kender simpelthen ikke Humanistisk Samfund eller ved, at der et alternativ til præstekjoler og salmebøger, når det kommer til livets store ceremonier. Det budskab må vi have frem.

Derfor er det en god idé at nævne over for venner og bekendte, som ikke er religiøse, at der er et alternativ til Folkekirken og andre trossamfund. At det er muligt at få højtideligholdt livets store overgange - konfirmation, bryllup, begravelse, navnefest - i ikke-religiøse rammer. Bevidstheden om at alternativet eksisterer, vil give foreningen flere medlemmer.

På trods af at vi er relativt få, leverer vi et stort stykke arbejde. Vi har frivillige, der skriver høringssvar, når der skal træffes store beslutninger om Folkekirke og folkeskole. Vi har ceremoniledere, som kører landet tyndt, for at opfylde behovet for en begravelse, konfirmation eller et bryllup. Vi kan allerede meget. Derfor er der også store perspektiver i at blive flere. Det er blandt medlemmerne, at vi finder nye ceremoniledere og celebranter samt frivillige, der arbejder med politisk lobbyisme. Vi vil kunne etablere flere lokalafdelinger, der kan give rum til etiske diskussioner.

Så hvis du kender nogen, der kan være interesseret i foreningen, så fortæl dem om os. De kan læse mere på vores hjemmeside www.humanistisksamfund.dk. Man kan også bestille foldere om foreningen og om vores ceremonier på kontakt@humanistisksamfund.dk. Indmeldelse kan ske på www.humanistisksamfund.dk/blivmedlem.